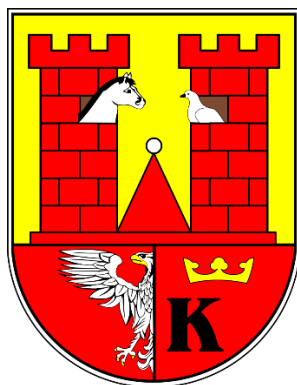

Załącznik
do Strategii Rozwoju Gminy
Włoszczowa na lata 2025–2030

***Ewaluacja trafności, przewidywanej skuteczności
i efektywności realizacji Strategii Rozwoju Gminy
Włoszczowa na lata 2025–2030 – ewaluacja ex-ante***

Sierpień 2025

Spis treści

Wstęp	3
1. Partycypacyjny charakter dokumentu.....	5
1.1. Nabór fiszek projektowych	6
1.2. Konsultacje społeczne Strategii	6
1.3. Opiniowanie przez Zarząd Województwa	26
2. Ocena poprawności, kompletności, adekwatności i trafności projektu Strategii.....	30
3. Weryfikacja założeń Strategii wobec zapisów dokumentów wyższego rzędu.....	37
Podsumowanie.....	39
Spis tabel.....	40

Wstęp

Ewaluacja jest procesem mającym za zadanie ocenę jakości oraz wartości przebiegu i efektów wdrażania danej polityki czy interwencji publicznej. Choć nie jest to badanie naukowe, monitoring czy audyt, to dzieli z tymi narzędziami wiele wspólnych cech. Ewaluacja może być przeprowadzona na każdym etapie projektu, dokumentu czy programu – w tym przypadku *Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030* (dalej: Strategia). Ewaluacja *ex-ante* przeprowadzana jest przed działaniem, w tym przypadku przed przyjęciem i wdrożeniem Strategii. Ma ona ocenić trafność zamierzonych działań i projektów zgodnie z głównymi założeniami/celami dokumentu. Ewaluacja *mid-term*, często nazywana też ewaluacją *on-going*, to badanie prowadzone podczas wdrażania Strategii – ocenia osiągnięte etapy, produkty i rezultaty. Daje możliwość modyfikacji działania, tak aby lepiej spełniało zamierzone cele. Natomiast ewaluacja *ex-post* jest to najpopularniejsze tego typu badanie. Przeprowadzana po zakończeniu wdrażania Strategii, ma na celu zbadanie długotrwałych rezultatów, a także ocenia realizację poszczególnych etapów oraz stopień realizacji zakładanych celów.

Każda z wyżej wskazanych ewaluacji ma określone zastosowanie i metodologię. Niniejszy raport dotyczy przeprowadzonej ewaluacji *ex-ante*, tj. uprzedniej ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji dla projektu *Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030*. Proces ewaluacji rozpoczął się wraz z konsultacjami społecznymi projektu Strategii – niniejszy raport pokazuje procedurę oraz zmiany, jakie zachodziły w dokumencie Strategii w trakcie jego konsultowania, opiniowania i w wyniku ewaluacji.

Wiele elementów Strategii stanowi przedmiot ewaluacji *ex-ante*. Badanie to m.in. weryfikuje poprawność, kompletność, adekwatność, trafność i aktualność wniosków wynikających z diagnozy i tłumaczy przyczyny potencjalnych zmian. Ewaluacja ta ocenia również poprawność określonych działań i ich realność w kontekście dostępnych zasobów. Istotnym elementem ewaluacji jest również weryfikacja założeń wobec zapisów dokumentów wyższego rzędu.

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198) wprowadziła obowiązek przeprowadzenia ewaluacji uprzedniej, nie wspominając o ewaluacji śródkresowej ani końcowej. Ewaluacja wydaje się jednak być bardzo ważnym procesem nie tylko przed, ale też w trakcie i po realizacji dokumentu.

W Strategii przyjęto więc następujący schemat ewaluacyjny:

- Ewaluacja *ex-ante* – Raport (przed realizacją Strategii),
- Ewaluacja *on-going* (na bieżąco, w trakcie wdrażania Strategii),
- Ewaluacja *mid-term* (w połowie okresu realizacji Strategii),
- Ewaluacja *ex-post* (na zakończenie realizacji Strategii).

W przypadku ewaluacji *ex-ante*, wyróżnia się cztery podstawowe kryteria¹:

- trafności celów strategicznych i planowanych działań względem zidentyfikowanych problemów lub wyzwań;
- przewidywanej skuteczności działań na rzecz realizacji celów oraz metod ich wdrażania i zabezpieczenia odpowiednich zasobów;
- przewidywanej efektywności sumy zasobów przeznaczonych na realizację działań;
- spójności wewnętrznej między jej celami a priorytetami i działaniami oraz zewnętrznej, między założeniami strategii a założeniami dokumentów wyższego rzędu lub równorzędnymi.

Ewaluacja *ex-ante* Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030 wykonana została w sposób partycypacyjny, jednocześnie jest efektem pracy wewnętrznej w Urzędzie Gminy Włoszczowa oraz podmiotu zewnętrznego – Wykonawcy dokumentu Strategii. Przyjmuje się, że jeżeli projekt Strategii powstawał w sposób partycypacyjny, to nie jest konieczne prowadzenie ewaluacji jako całkowicie osobnego działania, dublującego wcześniejsze. Raport z ewaluacji *ex-ante* może pokazywać procedurę oraz zmiany, jakie zaszły w dokumencie Strategii w wyniku przeprowadzenia ewaluacji.

¹ *Strategia Rozwoju Gminy – Poradnik Praktyczny*, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

1. Partycypacyjny charakter dokumentu

Opracowanie *Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030* obejmowało szereg działań partycypacyjnych:

1. Badanie ankietowe w dniach 27.08–18.09.2024 r. przeprowadzone wśród mieszkańców gminy, na potrzeby procesu diagnostycznego, w celu opracowania *Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030*. Informacja o badaniu wraz z wzorem ankiety została podana do publicznej wiadomości na stronie internetowej gminy oraz na oficjalnym serwisie gminy na Facebooku. W badaniu ankietowym wzięło udział 113osób.
2. Badanie ankietowe w dniach 30.01–09.02.2025 r. przeprowadzone wśród mieszkańców gminy w celu poznania opinii ankietowanych na temat możliwych kierunków rozwoju gminy. Ankieta była dostępna w wersji on-line oraz w wersji papierowej. Udział w badaniu wzięło 149 osób.
3. Różnego rodzaju spotkania:
 - 18 września 2024 r.: spotkanie informacyjno-warsztatowe przedstawicieli Urzędu Gminy Włoszczowa z ekspertem zewnętrznym – omówienie wyników analiz statystycznych, najważniejsze informacje w zakresie opracowania Strategii (podsumowanie Diagnozy i rozpoczęcie kształtowania założeń rozwoju), w spotkaniu uczestniczyło 10 osób.
 - 7 listopada 2024 r.: spotkania warsztatowe (wywiady grupowe) z wybranymi grupami interesariuszy:
 - o godz. 10:00 – warsztaty z przedstawicielami samorządów szkół podstawowych i średnich, w których uczestniczyło 12 osób;
 - o godz. 12:00 – warsztaty z przedstawicielami organizacji seniorów i osób ze szczególnymi potrzebami, w których uczestniczyło 9 osób;
 - o godz. 16:00 – warsztaty z przedstawicielami organizacji pozarządowych i liderami lokalnymi, w których uczestniczyło 7 osób.
 - 19 listopada 2024 r.: spotkania warsztatowe (wywiady grupowe) z wybranymi grupami interesariuszy:
 - o godz. 11.00 – warsztaty z przedstawicielami jednostek organizacyjnych Gminy Włoszczowa, w których uczestniczyło 12 osób;
 - o godz. 13.00 – warsztaty z przedstawicielami podmiotów transportowych, Starostwa Powiatowego, Komendy Policji, PSP/OSP, środowisk rowerowych oraz zarządcy osiedli, w których uczestniczyło 8 osób;
 - o godz. 15:00 – warsztaty z Radnymi i Sołtysami, w których uczestniczyło 21 osób;
 - o godz. 17:00 – otwarte spotkanie warsztatowe dla wszystkich mieszkańców, z możliwością uczestniczenia online, w których uczestniczyły 4 osoby
 - 17 marca 2025 r.: otwarte spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami gminy oraz z przedstawicielami Rady Miejskiej i Sołtysami.
4. Wiele rozmów telefonicznych i osobistych (spotkania „robocze”) oraz korespondencji e-mailowej między autorami Strategii i współtworzącymi ją pracownikami Urzędu Gminy Włoszczowa.
5. Nabór tzw. fiszek projektowych (propozycji projektów do realizacji w ramach

Strategii), który odbył się w terminie 09–31.10.2024 r.

6. Konsultacje społeczne projektu *Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030*, przeprowadzone w dniach 19.02–25.03.2025 r.

Na każdym etapie tworzenia dokumentu, wszystkie zainteresowane osoby miały zapewnioną możliwość wyrażenia swojej opinii, udziału w dyskusjach, złożenia uwag do projektów dokumentów, dlatego też należy stwierdzić, że Strategia powstała w sposób partycypacyjny.

1.1. Nabór fiszek projektowych

Nabór fiszek projektowych został przeprowadzony w terminie 09–31.10.2024 r. Wypełnioną fiszkę projektową zainteresowani mogli złożyć do dnia 31 października 2024 r. włącznie w następujących formach:

- a) drogą elektroniczną na adres e-mail: poczt@gmina-wloszczowa.pl, wpisując w tytule „Fiszka projektowa – strategia rozwoju gminy”;
- b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy Włoszczowa, ul. Partyzantów 14, 29-100 Włoszczowa, z dopiskiem „Fiszka projektowa – strategia rozwoju gminy”;
- c) bezpośrednio w budynku Urzędu Gminy Włoszczowa, w godzinach pracy Urzędu.

Podczas naboru, do Urzędu Gminy Włoszczowa nie wpłynęły żadne propozycje projektów.

1.2. Konsultacje społeczne Strategii

W dniach 19.02–25.03.2025 r. odbyły się konsultacje społeczne projektu *Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030*, które miały na celu zapoznanie grupy docelowej z projektem dokumentu oraz zebranie uwag, opinii i propozycji dotyczących zapisów dokumentu.

Projekt *Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030* podlegał obowiązkowo konsultacjom:

1. z mieszkańcami gminy,
2. z lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, w szczególności z działającymi na terenie gminy, w tym organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami,
3. z sąsiednimi gminami i ich związkami,
4. z Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
5. z Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Dodatkowo Gmina Włoszczowa włączyła w proces konsultacji społecznych następujące podmioty:

6. Związek Gmin Powiatu Włoszczowskiego,
7. Powiat Włoszczowski.

Do podmiotów wskazanych w pkt. 3–7 wysłane zostały pisma informujące o konsultacjach.

W trakcie konsultacji społecznych w wyznaczonym terminie wpłynęły 4 formularze

uwag. Szczegółowe zestawienie uwag wraz z informacją o wynikach konsultacji i uzasadnieniem uwzględnienia lub braku uwzględnienia poszczególnych uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji, zamieszczono w tabeli 1.

Tabela 1 Rejestr zgłoszonych uwag do projektu Strategii

Lp.	Zgłaszający	Część dokumentu do którego odnosi się uwaga	Obecny zapis	Propozycja zmiany wraz z uzasadnieniem	Stanowisko wraz z uzasadnieniem
1.	Powiat Włoszczowski	3.2.1. Projekty strategiczne	Tabela 6 Lista projektów strategicznych (1....12)	Zgodnie z załącznikiem Tabela 6 Lista projektów strategicznych. Uzasadnienie: Zgłoszone projekty są zgodne z celami określonymi w <i>Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030</i>	Uwaga została uwzględniona częściowo: Uzasadnienie: Nie dodano wszystkich zaproponowanych projektów do listy projektów strategicznych. Zakresy poszczególnych projektów wpisują się bezpośrednio lub pośrednio w założenia przedmiotowego dokumentu: <i>Poszerzenie oferty sportowo-rekreacyjnej przy wielofunkcyjnej hali sportowej przy I LO we Włoszczowie</i> wpisuje się w projekt strategiczny nr 1 <i>Wzbogacenie oferty zagospodarowania czasu wolnego mieszkańców</i> – przypisano zaproponowany zakres do przedsięwzięcia: modernizacja, rozbudowa oraz budowa infrastruktury sportowej i rekreacyjno-wypoczynkowej. <i>Budowa obwodnicy miasta Włoszczowa na odcinku łączącym drogę powiatową Nr 1442T – ul. Przedborska z drogą wojewódzką Nr 742 – ul. Młynarską</i> – zaproponowany zakres wpisuje się w kierunek działań 3.1.5. <i>Poprawa bezpieczeństwa i zwiększenie funkcjonalności i jakości układów komunikacyjnych.</i> Dodano informacje w opisie kierunku działań 3.1.5. <i>Przebudowa i rozbudowa dróg powiatowych wraz ze ścieżkami rowerowymi</i> – dodano projekt do listy projektów strategicznych. <i>Modernizacja i remonty dróg powiatowych na</i>

					terenie gminy Włoszczowa – – zaproponowany zakres wpisuje się w kierunek działań 3.1.1. <i>Modernizacja infrastruktury dróg lokalnych oraz budowa ścieżek rowerowych.</i> Dodano informacje w opisie kierunku działań 3.1.1. <i>Modernizacja obiektów Zespołu Szkół Nr 2 im. Hetmana Stefana Czarnieckiego we Włoszczowie – część zakresu wpisuje się w projekt strategiczny nr 1 Wzbogacenie oferty zagospodarowania czasu wolnego mieszkańców,</i>– przypisano zaproponowany zakres do przedsięwzięcia: modernizacja, rozbudowa oraz budowa infrastruktury sportowej i rekreacyjno-wypoczynkowej. <i>Modernizacja obiektów Zespołu Szkół Nr 3 im. Stanisława Staszica we Włoszczowie – częściowo wpisuje się w projekt strategiczny nr 8 Poprawa efektywności energetycznej obiektów i infrastruktury usług publicznych.</i> <i>Modernizacja obiektów Domu Pomocy Społecznej we Włoszczowie – częściowo wpisuje się w projekt strategiczny nr 8 Poprawa efektywności energetycznej obiektów i infrastruktury usług publicznych.</i>
2.	Powiatowe Centrum Kulturalno-Rekreacyjne we Włoszczowie	3.2.1. Projekty strategiczne	Tabela 6 Lista projektów strategicznych (1....12)	Zgodnie z załącznikiem Tabela 6 Lista projektów strategicznych. Uzasadnienie: Zgłoszone projekty są zgodne z celami określonymi w <i>Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030</i>	Uwaga została uwzględniona częściowo: Uzasadnienie: Zakres projektu wpisuje się bezpośrednio w założenia przedmiotowego dokumentu. <i>Modernizacja budynku Powiatowego Centrum Kulturalno-Rekreacyjnego we Włoszczowie wpisuje się w projekt strategiczny nr 8 Poprawa efektywności energetycznej obiektów i infrastruktury</i>

					usług publicznych.
3.	Zespół Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie – Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II	Obszar społeczny / Polityka społeczna	Ważnym elementem polityki społecznej gminy jest ochrona zdrowia. Na terenie Gminy Włoszczowa funkcjonuje: Zespół Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie, Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej „Nowe życie” we Włoszczowie, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „NOVOMED” we Włoszczowie, Przychodnia Caritas Diecezji Kieleckiej we Włoszczowie, Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej „Medical” we Włoszczowie, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Rodzinna „Zdrowie” we Włoszczowie.	Ważnym elementem polityki społecznej gminy jest ochrona zdrowia. Na terenie Gminy Włoszczowa funkcjonuje: Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej „Nowe życie” we Włoszczowie, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „NOVOMED” we Włoszczowie, Przychodnia Caritas Diecezji Kieleckiej we Włoszczowie, Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej „Medical” we Włoszczowie, Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej Rodzinna „Zdrowie” we Włoszczowie oraz Zespół Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie – Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II, którego celem jest prowadzenie działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia, promowaniu zdrowego stylu życia oraz środowiskowych i indywidualnych czynników sprzyjających zdrowiu, a także realizacji zadań obronnych. Uzasadnienie: Podkreślenie roli ZOZ we Włoszczowie jako największego podmiotu leczniczego na terenie gminy.	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona.

4.		Obszar społeczny / Bezpieczeństwo publiczne	brak zapisu	Ścisła współpraca Policji i Straży jest możliwa również dzięki ratownictwu medycznemu, a Szpitalny Oddział Ratunkowy ZOZ we Włoszczowie to jeden z filarów bezpieczeństwa publicznego. Uzasadnienie: Podkreślenie roli SOR i ratownictwa medycznego w bezpieczeństwie publicznym.	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona.
5.		Obszar społeczny / Kluczowe wnioski	Efektem migracji młodych ludzi jest stopniowe „starzenie się” społeczeństwa. Wyzwaniem dla gminy będzie zapewnienie większej dostępności usług medycznych oraz stworzenie warunków umożliwiających aktywny udział tej grupy wiekowej w życiu społecznym.	Efektem migracji młodych ludzi jest stopniowe „starzenie się” społeczeństwa. Wyzwaniem dla gminy będzie zapewnienie większej dostępności usług medycznych oraz stworzenie warunków umożliwiających aktywny udział tej grupy wiekowej w życiu społecznym. Obecnie mieszkańcy gminy mogą korzystać ze świadczeń zdrowotnych w kilku podmiotach leczniczych, a Zespół Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie umożliwia osobom starszym i z niepełnosprawnościami rehabilitację w Dziale Fizjoterapii, Ośrodku Rehabilitacji Diennej i Oddziale Rehabilitacji Narządu Ruchu. Uzasadnienie: Uszczegółowienie zapisu w zakresie opieki zdrowotnej.	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona.
6.		Obszar społeczny/ Rekomendacje dla kształtowania obszaru społecznego Gminy Włoszczowa na najbliższe lata to:	„Zwiększenie jakości i dostępności podstawowej opieki zdrowotnej”	„Zwiększanie jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych”. Uzasadnienie: Obecny zapis może być odczytywany jako zawężenie poprawy jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych jedynie w obszarze podstawowej opieki zdrowotnej (POZ). Proponowana zmiana wskazuje na potrzebę zwiększenia jakości i dostępności	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona.

				świadczeń zdrowotnych w szerokim rozumieniu jako udzielane przez poradnie POZ i poradnie specjalistyczne (ambulatoryjna opieka specjalistyczna), pracownie diagnostyczne, oddziały szpitalne dzienne i całodobowe, hospicja.	
7.		Obszar społeczny / rezultatem tych działań będzie:	Brak zapisu	współpraca z największym podmiotem leczniczym – Zespołem Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie – w zakresie szeroko pojętej polityki senioralnej i zdrowotnej. Uzasadnienie: Podkreślenie roli współpracy Gminy z ZOZ we Włoszczowie w obszarze społecznym.	Uwaga nie została uwzględniona. Współpraca z ZOZ we Włoszczowie w zakresie szeroko pojętej opieki zdrowotnej i senioralnej jest istotnym elementem w obszarze społecznym jednak nie stanowi bezpośredniego rezultatu tych działań. Rezultaty realizacji założeń Strategii powinny być mierzalne i odzwierciedlać rzeczywiste efekty odczuwalne przez mieszkańców. W tym przypadku kluczowym rezultatem w zakresie zwiększenia jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych będzie zapewnienie mieszkańcom odpowiedniej opieki zdrowotnej oraz wzrost jakości życia seniorów.
8.		Obszar gospodarczy / Gospodarka i rynek pracy	Gospodarka gminy opiera się w głównej mierze o małe i średnie przedsiębiorstwa prywatne. Na terenie gminy przeważają przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób. Na obszarze znajdują się 4 duże zakłady pracy (ZPUE S.A., Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	Gospodarka gminy opiera się w głównej mierze o małe i średnie przedsiębiorstwa prywatne. Na terenie gminy przeważają przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób. Na obszarze znajdują się 5 dużych zakłady pracy (ZPUE S.A., Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska Włoszczowa, Effector S.A., Zespół Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie oraz Strunobet-Migacz Sp. z o.o.), które kreują gospodarczy wizerunek gminy. Poza przetwórstwem rolno-spożywczym i podmiotem leczniczym, tworzą go zakłady przemysłowe. Uzasadnienie: Podkreślenie roli ZOZ we Włoszczowie jako pracodawcy (około 300 etatów).	Uwaga nie została uwzględniona. Uzasadnienie: Szpital nie jest podmiotem gospodarczym. Ocena wielkości przedsiębiorstwa (w kategoriach: mikro-, małe, średnie lub inne duże) dokonywana jest na podstawie liczby zatrudnionych. Zgodnie z najaktualniejszymi danymi GUS na terenie Gminy Włoszczowa znajdują się 4 duże zakłady pracy zatrudniające od 250 do 999 osób.

			Włoszczowa, Effector S.A. oraz Strunobet-Migacz Sp. z o.o.), które kreują gospodarczy wizerunek gminy. Poza przetwórstwem rolno-spożywczym, tworzą go zakłady przemysłowe.		
9.		Obszar gospodarczy / Rekomendacje dla kształtowania obszaru gospodarczego Gminy Włoszczowa na najbliższe lata to:	• Zwiększenie współpracy władz gminy z mieszkańcami, przedsiębiorcami i gminami partnerskimi.	Zwiększenie współpracy władz gminy z mieszkańcami, przedsiębiorcami, podmiotami leczniczymi i gminami partnerskimi. Uzasadnienie: Współpraca z ZOZ we Włoszczowie jako pracodawcą.	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona.
10.		Obszar przestrzenno-środowiskowy/Rekomendacje dla kształtowania obszaru przestrzenno-środowiskowego Gminy Włoszczowa na najbliższe lata to:	Brak zapisu	Dodanie punktów: – budowa dodatkowych instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii w Zespole Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie, – podłączenie budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych do kotłowni gazowej Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie, – rewitalizacja i modernizacja infrastruktury zewnętrznej wokół budynków Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie wraz z przebudową ciągów komunikacyjnych,	Uwaga nie została uwzględniona. Wymienione propozycje konkretnych zadań wpisują się w rekomendacje „Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii”.

				– modernizacja lądowiska przy Zespole Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie wraz z jego dostosowaniem do obowiązujących przepisów. Uzasadnienie: Proponowane zmiany odzwierciedlają plany ZOZ we Włoszczowie w zakresie kształtowania obszaru przestrzenno-środowiskowego.	
11.		Tabela 2 Analiza SWOT/ Mocne strony	Brak zapisu	17. Stopniowa modernizacja Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych. Uzasadnienie: Proponowany zapis odzwierciedla zrealizowane w ostatnich latach projekty w ZOZ we Włoszczowie.	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona.
12.		Tabela 2 Analiza SWOT/ Szanse	Brak zapisu	10. Działania zmierzające do poprawy jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych w Zespole Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie – Szpitalu Powiatowym im. Jana Pawła II. 11. Wzrost bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców. Uzasadnienie: Proponowany zapis odnosi się do planowanych do realizacji projektów w ZOZ we Włoszczowie.	Uwaga nie została uwzględniona. Uzasadnienie: Uwzględnienie modernizacji szpitala w „Szansach” w analizie SWOT nie jest zasadne ponieważ nie ma bezpośredniego wpływu na rozwój gminy. Wzrost bezpieczeństwa zdrowotnego jest bezpośrednio powiązany z szansą „Moda na zdrowy styl życia”. Ponadto „Szanse” skonkretyzowane w Analizie SWOT odnoszą się do otoczenia bliższego i dalszego, są niezależne od władz danej jednostki, a także jej mieszkańców.
13.		Analiza SWOT	2. Potencjały gminy to przede wszystkim posiadane zasoby i usługi, które przynoszą lub mogą przynosić korzyści w	2. Potencjały gminy to przede wszystkim posiadane zasoby i usługi, które przynoszą lub mogą przynosić korzyści w postaci dochodów lub wartości dodanej dla mieszkańców i innych interesariuszy gminy, w tym lepszej jakości ich	Uwaga jest zasadna, jednak nie uwzględniono bezpośredniego zapisu w potencjałach gminy. Usytuowanie na terenie gminy Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie wpisuje się w wymienione w potencjałach „Zasoby

			postaci dochodów lub wartości dodanej dla mieszkańców i innych interesariuszy gminy, w tym lepszej jakości ich życia. Najważniejsze potencjały rozwojowe Gminy Włoszczowa to: (....)	życia. Najważniejsze potencjały rozwojowe Gminy Włoszczowa to: (....) • usytuowanie na terenie gminy Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie – Szpitala Powiatowego im. Jana Pawła II świadczącego szeroki wachlarz usług zdrowotnych. Uzasadnienie: Dodanie zapisu dot. roli ZOZ we Włoszczowie.	instytucjonalne”.
14.		2.3. Drzewo celów/ Tabela 4 / Kolumna „Główne środki”	– Podniesienie standardu świadczonych usług podstawowej opieki zdrowotnej.	– Podniesienie standardu świadczonych usług zdrowotnych. Uzasadnienie: Obecny zapis zawęża podniesienie standardu do usług świadczonych przez poradnię podstawowej opieki zdrowotnej (POZ).	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona.
15.		Cel strategiczny 2. Wysoka jakość życia i aktywna społeczność	- 2.1.4. – w ramach którego zostaną wdrożone działania obejmujące m.in. zwiększenie profilaktyki zdrowotnej mieszkańców poprzez organizację kampanii promujących zdrowy styl życia oraz konieczność wykonywania regularnych badań, a także zwiększenie diagnostyki,	- 2.1.4. – w ramach którego zostaną wdrożone działania obejmujące m.in. zwiększenie profilaktyki zdrowotnej mieszkańców poprzez organizację kampanii promujących zdrowy styl życia oraz konieczność wykonywania regularnych badań, a także zwiększenie diagnostyki, szczególnie w zakresie chorób cywilizacyjnych. Szczególnie istotne będzie doskonalenie usług zdrowotnych świadczonych przez Zespół Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie poprzez tworzenie programów profilaktycznych dla mieszkańców gminy, pełnienie funkcji strategicznej w przypadku wystąpienia zagrożeń o charakterze epidemiologicznym oraz w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa publicznego. W celu	Uwaga jest zasadna i została częściowo uwzględniona. Uzupełniono opis zadań w ramach kierunku działań 2.1.4. o informacje dotyczące planowanych inwestycji infrastrukturalnych oraz działań dotyczących doposażenia ZOZ we Włoszczowie, e-usług zdrowotnych i poprawy cyberbezpieczeństwa.

			szczególnie w zakresie chorób cywilizacyjnych. Szczególnie istotne będzie doskonalenie usług zdrowotnych świadczonych przez Szpital Powiatowy we Włoszczowie poprzez tworzenie programów profilaktycznych dla mieszkańców gminy, pełnienie funkcji strategicznej w przypadku wystąpienia zagrożeń o charakterze epidemiologicznym oraz w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.	zapewnienia wysokiej jakości świadczeń zdrowotnych podmiot leczniczy planuje również szereg inwestycji infrastrukturalnych, m.in. utworzenie Oddziału Geriatrycznego, Pracowni Rezonansu Magnetycznego, Pododdziału Leczenia Ran przy Oddziale Chirurgii Ogólnej oraz Pracowni Hiperbarii Tlenowej, modernizację poradni POZ i AOS, pracowni diagnostycznych (RTG, TK, Endoskopia), oddziałów szpitalnych (Oddział Reumatologiczny, Wewnętrzny, Pediatryczny, Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Rehabilitacyjny, SOR), Apteki Szpitalnej, Bloku Operacyjnego i Działu Fizjoterapii oraz przebudowę i modernizację obiektu w celu poprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Ponadto podejmowane będą działania polegające na doposażeniu ZOZ we Włoszczowie w nowoczesną aparaturę oraz sprzęt medyczny i rehabilitacyjny, a także zmierzające do dalszej informatyzacji i świadczenia e-usług zdrowotnych i poprawy cyberbezpieczeństwa. W Zespole Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie podejmowane są starania mające na celu ciągle podnoszenie jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych oraz podnoszenie kwalifikacji kadr. Uzasadnienie: Proponowany zapis odnosi się do planowanych do realizacji przedsięwzięć w ZOZ we Włoszczowie.	
16.		Cel strategiczny 2. Wysoka jakość życia i aktywna społeczność	- 2.2.6. – którego celem jest poprawa bezpieczeństwa oraz	- 2.2.6. – którego celem jest poprawa bezpieczeństwa oraz systemów reagowania kryzysowego i budowania poczucia stabilności	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona.

			systemów reagowania kryzysowego i budowania poczucia stabilności i pewności wśród mieszkańców, co jest kluczowym czynnikiem wpływającym na postrzeganie gminy jako miejsca przyjaznego do życia.	i pewności wśród mieszkańców, co jest kluczowym czynnikiem wpływającym na postrzeganie gminy jako miejsca przyjaznego do życia. Do działań tych włącza się Zespół Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie, który podejmuje działania mające na celu zabezpieczenie ludności na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych lub zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Uzasadnienie: Proponowane poszerzenie zapisu o udział ZOZ we Włoszczowie w kierunku działania 2.2.6. Wzmacnianie funkcjonowania służb w obszarze bezpieczeństwa i porządku publicznego.	
17.		Cel strategiczny 3. Harmonijne zagospodarowanie przestrzenne i dbałość o środowisko naturalne	- 3.2.3. – w ramach którego władze samorządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorstwa i mieszkańcy będą podejmować działania m.in. w zakresie termomodernizacji i wymiany źródeł ciepła oraz poprawy efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, przedsiębiorstwach	- 3.2.3. – w ramach którego władze samorządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorstwa i mieszkańcy będą podejmować działania m.in. w zakresie termomodernizacji i wymiany źródeł ciepła oraz poprawy efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, przedsiębiorstwach oraz budynkach użyteczności publicznej, poprawy bezpieczeństwa energetycznego. Planuje się tu m.in. budowę dodatkowych instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii w Zespole Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie oraz podłączenie części budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych do kotłowni gazowej Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie.	Uwaga nie została uwzględniona. Uzasadnienie: Wymienione propozycje konkretnych zadań wpisują się wymienione w ramach kierunku działań 3.2.3. działania. Ponadto w Strategii znajduje się projekt strategiczny nr 8. <i>Poprawa efektywności energetycznej obiektów i infrastruktury usług publicznych</i>, w który wpisują się wymienione zadania.

			oraz budynkach użyteczności publicznej, poprawy bezpieczeństwa energetycznego.	Uzasadnienie: Proponowane poszerzenie zapisu o udział ZOZ we Włoszczowie w kierunku działania 3.2.3. Poprawa efektywności energetycznej obiektów – montaż OZE, magazyny energii, termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła.	
18.		Cel strategiczny 3. Harmonijne zagospodarowanie przestrzenne i dbałość o środowisko naturalne	- 3.1.5. – obejmuje m.in. optymalizację infrastruktury transportowej w celu zapewnienia bezpiecznych, efektywnych i komfortowych warunków podróży dla wszystkich uczestników ruchu drogowego, m.in. poprzez przebudowę skrzyżowań, rond, tworzenie nowych chodników i ścieżek rowerowych oraz modernizację istniejących, w celu zapewnienia bezpieczeństwa pieszym i rowerzystom.	- 3.1.5. – obejmuje m.in. optymalizację infrastruktury transportowej w celu zapewnienia bezpiecznych, efektywnych i komfortowych warunków podróży dla wszystkich uczestników ruchu drogowego, m.in. poprzez przebudowę skrzyżowań, rond, tworzenie nowych chodników i ścieżek rowerowych oraz modernizację istniejących, w celu zapewnienia bezpieczeństwa pieszym i rowerzystom. W ramach kierunku działania planuje się również modernizację i przebudowę ciągów komunikacyjnych wokół Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie, łącznie z modernizacją lądowiska. Uzasadnienie: Proponowane poszerzenie zapisu o udział ZOZ we Włoszczowie w kierunku działania 3.1.5. Poprawa bezpieczeństwa i zwiększenie funkcjonalności i jakości układów komunikacyjnych.	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona.
19.		3.2.1. Projekty strategiczne	W ramach Strategii określono 12 zintegrowanych projektów	W ramach Strategii określono 13 zintegrowanych projektów strategicznych, a więc takich, które w pierwszej kolejności powinny być zrealizowane, gdyż są priorytetowe	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona.

			strategicznych, a więc takich, które w pierwszej kolejności powinny być zrealizowane, gdyż są priorytetowe i ich efekty bezpośrednio przełożą się na założone cele.	i ich efekty bezpośrednio przełożą się na założone cele . Uzasadnienie: Proponuje się dodanie jednego projektu strategicznego dotyczącego Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie.	
20.		3.2.1. Projekty strategiczne	Projekty strategiczne do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030: (1....12.)	Projekty strategiczne do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030: (1....12.) 13. Poprawa jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych w Zespole Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie oraz modernizacja infrastruktury podmiotu leczniczego Uzasadnienie: Proponuje się dodanie jednego projektu strategicznego dotyczącego Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie.	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona.
21.		3.2.1. Projekty strategiczne	Projekty strategiczne do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030: (1....12.)	Projekty strategiczne do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030: (1....12.) 13. Poprawa jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych w Zespole Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie oraz modernizacja infrastruktury podmiotu leczniczego Tabela 6 Lista projektów strategicznych	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona.

			(1....12.) <i>13. Tytuł projektu</i> Poprawa jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych w Zespole Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie oraz modernizacja infrastruktury podmiotu leczniczego <i>Okres realizacji 2025-2029</i> <i>Budżet projektu</i> Szacowana wartość: 82 mln zł Finansowanie zewnętrzne: 73 mln zł Środki własne realizatora projektu: 9 mln zł <i>Źródła finansowania</i> Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021–2027, KPO, Inne zewnętrzne środki unijne i rządowe, środki Powiatu Włoszczowskiego oraz realizatora <i>Zakres rzeczowy</i> Głównym celem projektu jest poprawa jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych dla mieszkańców Gminy Włoszczowa oraz modernizacja infrastruktury Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie. Projekt zakłada m.in. m.in. utworzenie Oddziału Geriatrycznego, Pracowni Rezonansu Magnetycznego, Pododdziału Leczenia Ran przy Oddziale Chirurgii Ogólnej oraz Pracowni Hiperbarii Tlenowej, modernizację poradni POZ i AOS, pracowni diagnostycznych (RTG, TK, Endoskopia), oddziałów szpitalnych (Oddział Reumatologiczny, Wewnętrzny, Pediatryczny, Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Rehabilitacyjny, SOR), Apteki Szpitalnej, Bloku Operacyjnego i Działu Fizjoterapii, stworzenie placówki dziennej dla seniorów i osób	
--	--	--	--	--

				z niepełnosprawnościami umożliwiające rehabilitację leczniczą i psychologiczną, przebudowę i modernizację obiektu w celu poprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego, modernizację lądowiska oraz infrastruktury zewnętrznej szpitala wraz z rewitalizacją terenu, rozbudowę instalacji fotowoltaicznej wraz z magazynami energii, podłączenie części budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych do kotłowni gazowej Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie dalszy rozwój informatyzacji, e-usług zdrowotnych i poprawę cyberbezpieczeństwa, doposażeniu jednostki w nowoczesną aparaturę oraz sprzęt medyczny i rehabilitacyjny, podnoszenie kwalifikacji kadr, wdrażanie programów profilaktycznych i rozszerzenie diagnostyki, pełnienie funkcji strategicznej w przypadku wystąpienia zagrożeń o charakterze epidemiologicznym oraz w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa publicznego. <i>Podmiot realizujący projekt</i> Zespół Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie – Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II . Uzasadnienie: Proponuje się dodanie jednego projektu strategicznego dotyczącego Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie.	
22.		Tabela 8 Generalna, przewidywana kwota wydatków na realizację Strategii, w ramach	Cel strategiczny 2. Wysoka jakość życia i aktywna społeczność 2.1. Wzmocnienie społeczeństwa	Cel strategiczny 2. Wysoka jakość życia i aktywna społeczność 2.1. Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego i integracji społecznej	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona.

		poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych	obywatelskiego i integracji społecznej Szacowana kwota wydatków 50 mln zł Wkład własny Realizatorów 8 mln zł Dofinansowanie 42 mln zł 2.2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej Szacowana kwota wydatków 100 mln zł Wkład własny Realizatorów 20 mln zł Dofinansowanie 80 mln zł 3.1. Poprawa infrastruktury technicznej i transportowej Szacowana kwota wydatków 40 mln zł Wkład własny Realizatorów 8 mln zł Dofinansowanie 32 mln zł	Szacowana kwota wydatków 51 mln zł Wkład własny Realizatorów 8 mln zł Dofinansowanie 43 mln zł 2.2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej Szacowana kwota wydatków 176 mln zł Wkład własny Realizatorów 29 mln zł Dofinansowanie 147 mln zł 3.1. Poprawa infrastruktury technicznej i transportowej Szacowana kwota wydatków 44 mln zł Wkład własny Realizatorów 8 mln zł Dofinansowanie 36 mln zł 3.2. Ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu Szacowana kwota wydatków 61 mln zł Wkład własny Realizatorów 12 mln zł Dofinansowanie 49 mln zł (Odpowiednie zwiększenie sumy wydatków i projektów strategicznych o taką samą kwotę) Uzasadnienie: Uwzględnienie wydatków Zespołu Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie.	
--	--	--	--	--	--

			3.2. Ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu Szacowana kwota wydatków 60 mln zł Wkład własny Realizatorów 12 mln zł Dofinansowanie 48 mln zł		
23.		Tabela 9 Wykaz powiązań celów Strategii z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu / POZIOM REGIONALNY	Brak propozycji	<i>Wojewódzki Plan Transformacji dla województwa świętokrzyskiego na lata 2022–2026</i> W <i>Wojewódzki Plan Transformacji dla województwa świętokrzyskiego na lata 2022–2026</i> wskazano następujące główne obszary działań, które bezpośrednio wpisują się założenia <i>Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030</i>: - 1.8. Czynniki ryzyka i profilaktyka - 1.9. Podstawowa opieka zdrowotna - 1.10. Ambulatoryjna opieka specjalistyczna - 1.11. Leczenie szpitalne - 1.13. Rehabilitacja medyczna - 1.14. Opieka długoterminowa - 1.17. Kadry	Uwaga nie została uwzględniona. Zaproponowany dokument jest strategicznym dokumentem wojewódzkim o charakterze sektorowym. Strategia Rozwoju Gminy obejmuje kompleksowe podejście do rozwoju lokalnego, uwzględniając aspekty gospodarcze, społeczne i przestrzenne, natomiast Wojewódzki Plan Transformacji koncentruje się na dążeniu do zmian wyłącznie w obszarach systemu opieki zdrowotnej, polegających na zaspokojeniu potrzeb zdrowotnych mieszkańców województwa świętokrzyskiego.

				- 1.18. Sprzęt medyczny Uzasadnienie: Proponowane zmiany w <i>Strategii</i> są zgodne z <i>WPT dla województwa świętokrzyskiego na lata 2022–2026</i> we wskazanym zakresie.	
24.		4.2.2. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano/ Rekomendacje	Brak zapisu	- poprawa jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych w Zespole Opieki Zdrowotnej we Włoszczowie oraz modernizacja infrastruktury podmiotu leczniczego. Uzasadnienie: Proponuje się dodanie zapisu w zakresie działań planowanych do realizacji przez ZOZ we Włoszczowie.	Uwaga nie została uwzględniona.
25.	Mieszkaniec	Tabela 5 – Plan operacyjny	-	Dodanie nowego punktu – 1.1.3. Rozwijanie współpracy międzynarodowej firm i organizacja misji gospodarczych Uzasadnienie: Proponuję dodanie nowego punktu dotyczącego współpracy międzynarodowej i realizacji misji gospodarczych. Sieciowanie podmiotów i promocja Gminy na arenie międzynarodowej jest istotnym elementem rozwoju gospodarczego obszaru, a także wsparciem lokalnych przedsiębiorców.	Uwaga została uwzględniona częściowo. Zaproponowany zakres wpisuje się w kierunek działań 1.1.1.
26.		Tabela 5 – Plan operacyjny	-	Dodanie nowego punktu – 2.1.5. Promocja uczenia się przez całe życie (Long Life Learning). Uzasadnienie: Konieczne jest promowanie postaw zachęcających do ciągłego rozwoju. Jesteśmy społeczeństwem starzejącym się –	Uwaga została uwzględniona częściowo. Zaproponowany zakres wpisuje się w kierunek działań 2.1.2.

				jednym ze sposobów zapewniających dłuższą aktywność i samodzielność jest uczenie się.	
27.		Tabela 5 – Plan operacyjny	-	Dodanie nowego punktu – 2.1.6. Współpraca międzynarodowa szkół i NGO. Uzasadnienie: Budowanie postaw otwartości i podnoszenie umiejętności komunikacyjnych. Umiejętność komunikacji i otwartość na świat powoduje, że młodzi ludzie stają się bardziej przedsiębiorczy.	Uwaga została uwzględniona częściowo. Zaproponowany zakres wpisuje się w kierunek działań 2.1.1.
28.		Tabela 5 – Plan operacyjny	-	Dodanie nowego punktu – 3.1.6. Promocja turystyki pieszej i rozwoju agroturystyki Uzasadnienie: Włoszczowa i okolice dzięki swojemu położeniu i skomunikowaniu idealnie nadają się do turystyki weekendowej.	Uwaga została uwzględniona częściowo. Zaproponowany zakres wpisuje się w kierunek działań 3.2.4.

Źródło: Opracowanie własne

1.3. Opiniowanie przez Zarząd Województwa

Na podstawie art. 10f ust. 2–3 *Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) pismem z dnia 19 lutego 2025 r. Burmistrz Gminy Włoszczowa zawnioskował o zaopiniowanie projektu *Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030*. Opinia miała dotyczyć sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Wydanie opinii powinno nastąpić w ciągu 30 dni od dnia doręczenia pisma wraz z projektem dokumentu. W dniu 12 marca 2025 r. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego podjął Uchwałę Nr 1715/25 w sprawie wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględniania w projekcie *Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030*. ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie. Opinia stanowi załącznik do ww. uchwały. Zarząd Województwa wydał pozytywną opinię z rekomendacjami dotyczącymi potrzeby wprowadzenia korekt i uzupełnień zapisów.

Tabela 2 Rejestr uwag, wynikających z opinii Zarządu Województwa Świętokrzyskiego do projektu *Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030*

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Uwaga wraz z propozycją korekty	Stanowisko wraz z uzasadnieniem
1.	2. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej	Należy uzupełnić charakterystykę zabudowy, tj. np. czy ma ona charakter skupiony czy rozproszony, gdzie koncentrują się funkcje, czy występują na obszarze gminy jakieś konflikty przestrzenne, czy przeważa ład czy chaos przestrzenny itp.	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona. W rozdziale 2. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w punkcie „Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne” uzupełniono zapisy o informacje dotyczące charakterystyki zabudowy gminy, koncentracji usług oraz ładu przestrzennego.
2.	3.2. Plan operacyjny rozwoju	W Celu Strategicznym 3. Harmonijne zagospodarowanie przestrzenne i dbałość o środowisko naturalne, tam gdzie pisze się „...Atrakcyjny wizerunek gminy będzie budowany przez unikalne i konkurencyjne przestrzenie publiczne, bazujące na dziedzictwie kulturowym, co stanowić będzie filar do wzmocnienia więzi lokalnej społeczności z miejscem zamieszkania i przełoży się na jakość życia mieszkańców. Istotną rolę pod względem rozpatrywania potencjalnego miejsca zamieszkania odgrywa środowisko przyrodnicze, dlatego ważne jest aby o nie dbać...”, sugeruje się dodać, że równie ważne jest harmonijne zagospodarowanie przestrzeni, ład przestrzenny, zarówno w rozplanowaniu różnych funkcji jak i w skali i estetyce zabudowy. Ład przestrzenny i rozwój zrównoważony powinny być również przedmiotami kampanii informacyjnej.	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona. W opisie Celu Strategicznego 3. uzupełniono zapisy w zakresie ładu przestrzennego.
3.	4.1. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej	(...), gdzie piszę się: „Najintensywniejszy rozwój zabudowy powinien odbywać się w mieście i na jego obrzeżach ze wskazaniem rozwoju zabudowy wielorodzinnej w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych mieszkańców gminy. Miasto pełni ponadto funkcję ośrodka rozwoju funkcji gospodarczych i w tym celu istotne będzie wspieranie istniejących przedsiębiorców oraz wyznaczanie nowych terenów inwestycyjnych..” należy zapisać, że zarówno rozwój zabudowy jak i wyznaczanie stref inwestycyjnych powinny przebiegać w sposób planowy i rozsądny, biorąc pod uwagę priorytet ochrony przed zabudową nowych terenów na rzecz zagospodarowania terenów już zabudowanych, na zasadzie uzupełnień bądź kontynuacji zabudowy, z zapewnieniem infrastruktury technicznej i dostępu do transportu zbiorowego, w odpowiedniej odległości od	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona. W podrozdziale 4.1. dodano zapisy dotyczące sposobów wyznaczania terenów zabudowy i stref inwestycyjnych.

		<i>usług publicznych i z zielenią. Istotna jest zasada koncentracji zabudowy oraz jej racjonalne planowanie, zgodne z prognozą demograficzną i ewentualnie, biorące pod uwagę nieznaczną korektę uwzględniającą wspomniane w opracowaniu – chęci przyciągnięcia nowych mieszkańców.</i>	
4.	3.1. Wizja, misja, cele	<i>Należy wziąć pod uwagę, że określona w projekcie Strategii – Wizja – Włoszczowa subregionalnym ośrodkiem wzrostu gospodarczego, zapewniającym mieszkańcom kompleksowe usługi publiczne – stanowi mało realny scenariusz w tym horyzoncie czasowym. Zgodnie z opracowaniem „Pozycja miast jako ośrodków centralnych” miasto Włoszczowa znalazło się wśród ośrodków tworzących VI szczebel hierarchii – miasto ponadlokalne słabe. Dodać należy, że w przywołanym powyżej opracowaniu nie został wyznaczony dla woj. świętokrzyskiego żaden ośrodek subregionalny, a powstające aktualnie na szczeblu krajowym dokumenty strategiczne bazować będą na wynikach przedmiotowego badania. W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa, który przedstawia wizję regionu w perspektywie 30 lat, rekomenduje się dla Włoszczowy rozwój usług o standardzie subregionalnym celem umocnienia jego pozycji, a tym samym awansu do grona ośrodków wyższego rzędu. Zastosowana w Planie województwa hierarchia ośrodków osadniczych opierała się jednak na ustaleniach zawartych w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK 2030). Dokument rządowy odnosił się do miast wojewódzkich i powiatowych wskazując ich rangę w systemie osadniczym. Z dniem 13 listopada 2020 r. (ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2020 r. poz. 1378) uchylono ww. KPZK 2030. Na chwilę obecną nie obowiązuje żaden dokument o randze krajowej, w którym wskazuje się hierarchię ośrodków osadniczych, poza Krajową Strategią Rozwoju regionalnego 2030 odnoszącą się do miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.</i>	Wizja rozwoju Gminy Włoszczowa do 2030 roku opiera się na realistycznych założeniach, wynikających z istniejących zasobów, planowanych inwestycji oraz spójności z założeniami regionalnymi i europejskimi. Dostępność komunikacyjna, skoncentrowanie i systematyczna modernizacja infrastruktury usług publicznych we Włoszczowie umożliwia osiągnięcie statusu subregionalnego ośrodka wzrostu gospodarczego. Włoszczowa funkcjonuje jako centrum administracyjno-przemysłowe z dobrze rozwiniętą infrastrukturą, co tworzy solidne podstawy do dalszego rozwoju gospodarczego. Rozwój usług publicznych, edukacji, infrastruktury zdrowotnej i mieszkalnictwa przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców, pozyskiwania inwestorów zewnętrznych i napływu nowych mieszkańców.
5.	4.1. Model struktury przestrzenno-funkcjonalnej oraz ustalenia i rekomendacje	<i>Zestawienie udokumentowanych złóż surowców występujących na terenie gminy (str. 85 i 86) należy uzupełnić o złożę Dąbie. Jest to niewielkie złożę kruszywa naturalnego przy granicy z gminą Oksa.</i>	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona. Zestawienie udokumentowanych złóż surowców występujących na terenie gminy uzupełniono o złożę Dąbie.

	<i>w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej</i>		
6.	2.1. Analiza SWOT	<i>W tabeli analizy SWOT sugerujemy uwzględnić fakt, że mocną stroną gminy jest jej położenie na obszarze Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. GZWP stanowią strategiczne zasoby wód podziemnych do zaopatrzenia ludności oraz podstawowych gałęzi gospodarki, wymagających wody wysokiej jakości.</i>	Uwaga jest zasadna i została uwzględniona. W analizie SWOT wskazano położenie gminy na obszarze dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych jako mocną stronę.
7.	6. Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych i innych podmiotów	<i>W Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030 należy uzupełnić puste miejsca (wykropkowane), które pojawiają się od strony 132 do 138 dokumentu.</i>	Uwaga jest zasadna. Po zakończeniu procesu konsultacji i opiniowania projektu Strategii uzupełniono wykropkowane miejsca o wnioski z przebiegu konsultacji społecznych i opiniowania.

Źródło: Opracowanie własne

2. Ocena poprawności, kompletności, adekwatności i trafności projektu Strategii

Dla oceny poprawności, kompletności, adekwatności i trafności projektu Strategii zadano następujące pytania badawcze:

1) Czy sporządzono Diagnozę zgodnie z art. 10a Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198)?

Tak, *Diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Włoszczowa* sporządzono zgodnie z art. 10a ww. ustawy.

2) Czy Diagnoza jest kompletna i spójna wewnętrznie?

Diagnoza została opracowana we współpracy Urzędu Gminy Włoszczowa (spojrzenie od wewnątrz) z Wykonawcą zewnętrznym (spojrzenie od zewnątrz). Diagnoza jest spójna wewnętrznie, jej struktura została w sposób logiczny i czytelny podzielona na rozdziały i podrozdziały. Różne zagadnienia z poszczególnych sfer zostały przeanalizowane w odrębnych rozdziałach. Analizie poddano następujące obszary:

- Uwarunkowania wynikające z położenia geograficznego – dostępność komunikacyjna i mobilność;
- Ludność, zachodzące procesy demograficzne i rozwój w wymiarze społecznym;
- Gospodarka i rynek pracy;
- Środowisko naturalne i infrastruktura;
- Kultura i dziedzictwo;
- Sport, rekreacja i turystyka;
- Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne;
- Bezpieczeństwo;
- Polityka społeczna;
- Edukacja i wychowanie;
- Kapitał społeczny;
- Finanse samorządowe.

Swoim zakresem Diagnoza obejmuje stan aktualny (dane ilościowe za 2023 r.) oraz stan poprzedzający stan aktualny (dane dla poszczególnych lat z okresu 2019–2023). Sytuacja bieżąca i zachodzące procesy mają odzwierciedlenie w analizie SWOT, która pozwala stwierdzić jakie w gminie są problemy i bariery rozwojowe, a jakie są jej potencjały i szanse do rozwoju. Dokument spełnia swoją funkcję, ponieważ umożliwia podjęcie decyzji strategicznych, takich jak określenie wizji rozwoju Gminy Włoszczowa, określenie celów strategicznych rozwoju oraz ukierunkowanie działań i wskaźników osiągnięcia celów.

Różnice w analizie SWOT wskazanej w Diagnozie (tabela 28) i Strategii (tabela 2) wynikają z ewaluacji – upływu czasu, spotkań i rozmów jakie miały miejsce między przygotowaniem Diagnozy, a ostatecznej wersji Strategii. Analizy te nie są ze sobą sprzeczne – są spójne, jednak ta wskazana w Strategii określa najważniejsze elementy, najbardziej wyróżniające gminę wśród innych gmin czy powszechnie zauważanych tendencji i problemów.

Tabela 3 Analiza SWOT Gminy Włoszczowa zamieszczona w *Diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Włoszczowa*

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Rozwój budownictwa mieszkalnego – wzrost wskaźnika ilości nowych budynków mieszkalnych na 1000 osób. 2. Dodatni wskaźnik rozwoju w wymiarze społecznym i gospodarczym. 3. Tradycje kulturalno-oświatowe i czytelnictwa związane z działalnością Domu Kultury we Włoszczowie. 4. Niezdegradowane środowisko naturalne i wysoka lesistość obszaru. 5. Obszary prawnie chronione występujące na terenie gminy. 6. Bogata historia i dziedzictwo kulturowe. 7. Duża liczba wydarzeń kulturalnych organizowanych przez instytucje kultury na terenie gminy. 8. Warunki do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej. 9. Wyznaczone szlaki rowerowe oraz szlaki nordic walking. 10. Linia kolejowa o znaczeniu międzyregionalnym przystosowana do ruchu pasażerskiego – międzyregionalny korytarz transportowy E65. 11. Obecność na terenie gminy podmiotów gospodarczych dających możliwość pracy.	1. Systematyczny spadek liczby mieszkańców – ujemny przyrost naturalny oraz poziom salda migracji. 2. Niekorzystna struktura wieku oraz wskaźniki obciążenia demograficznego. 3. Systematyczne starzenie się społeczeństwa. 4. Wysoki poziom salda migracji osób młodych (15–39 lat). 5. Ujemny wskaźnik rozwoju w wymiarze środowiskowym. 6. Braki i potrzeby modernizacyjne w zakresie infrastruktury sieci wodno-kanalizacyjnych oraz sieci gazowej. 7. Niedobór miejsc świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3 – zbyt mała liczba podmiotów świadczących takie usługi. 8. Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna i okołoturystyczna. 9. Niekorzystna struktura finansów lokalnych – niskie dochody na 1 mieszkańca w porównaniu z gminami sąsiednimi.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Wzrost świadomości ekologicznej i potrzeby wykorzystywania odnawialnych źródeł energii. 2. Wzrost średniej długości życia. 3. Wzrost ilości podróży krajowych Polaków. 4. Cyfryzacja życia codziennego. 5. Członkostwo Polski w Unii Europejskiej. 6. Wzrost mobilności społeczeństwa. 7. Moda na zdrowy styl życia.	1. Konsekwencje społeczne i gospodarcze związane z pandemią COVID-19 i sytuacją geopolityczną. 2. Wzrost kosztów życia codziennego mieszkańców. 3. Zmiany klimatu. 4. Wykluczenie cyfrowe. 5. Emigracja mieszkańców Polski.

Źródło: *Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Włoszczowa*, str. 99–100

Tabela 4 Analiza SWOT Gminy Włoszczowa zamieszczona w Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Korzystne położenie w korytarzu transportowym. 2. Linia kolejowa o znaczeniu międzyregionalnym przystosowana do ruchu pasażerskiego – międzyregionalny korytarz transportowy E65. 3. Dobre połączenie kolejowe z większymi ośrodkami miejskimi tj. Kielce, Kraków i Warszawa. 4. Obwodnica Włoszczowy od DW 786 do DP0247T9 – częściowo wyprowadzony ruch samochodów ciężarowych z centrum miasta Włoszczowa. 5. Korzystne warunki do zamieszkania – wskaźnik pozwoleń wydanych na budowę i zgłoszeń budowy z projektem budowlanym na 10 tys. mieszkańców dużo wyższy niż średnia w Polsce i województwie. 6. Funkcjonowanie kilku dużych i rozpoznawalnych przedsiębiorstw. 7. Dodatnie wskaźniki rozwoju w wymiarze społecznym i gospodarczym. 8. Niski wskaźnik ilości gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. mieszkańców. 9. Wyższy wskaźnik dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 000 dzieci w wieku 3–5 lat niż w województwie i kraju. 10. Bogate dziedzictwo kulturowe. 11. Warunki do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej. 12. Wyznaczone szlaki rowerowe oraz szlaki nordic walking. 13. Niezdegradowane środowisko naturalne, wysoka lesistość gminy i występowanie form ochrony przyrody. 14. Prężnie działający Dom Kultury we Włoszczowie z filiami w Koniecznie i Kurzelowie. 15. Zaplecze sportowo-rekreacyjne. 16. Wysoka aktywność społeczna mieszkańców – duża liczba organizacji społecznych na terenie gminy, wyższa niż średnio w województwie świętokrzyskim i Polsce.	1. Systematyczny spadek liczby mieszkańców – ujemny przyrost naturalny oraz poziom salda migracji. 2. Niekorzystna struktura wieku, w tym wskaźniki obciążenia demograficznego gorsze niż w województwie i kraju. 3. Systematyczne starzenie się społeczeństwa. 4. Wysoki poziom salda migracji osób młodych (15–39 lat). 5. Ujemny wskaźnik rozwoju w wymiarze środowiskowym. 6. Braki i potrzeby modernizacyjne w zakresie infrastruktury sieci wodno-kanalizacyjnych oraz sieci gazowej. 7. Niedobór miejsc świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3 – zbyt mała liczba podmiotów świadczących takie usługi. 8. Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczna i okołoturystyczna. 9. Niekorzystna struktura finansów lokalnych – niskie dochody na 1 mieszkańca w porównaniu z gminami sąsiednimi. 10. Niski wskaźnik podmiotów nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności – niższy od średniej dla kraju i dla województwa świętokrzyskiego. 11. Niewystarczająca jakość sieci wodno-kanalizacyjnej. 12. Niezadowolające dochody mieszkańców, jak również dochody własne gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca – niższe niż województwie i kraju. 13. Niezadowolający dostęp do atrakcyjnych miejsc pracy. 14. Niewystarczająca cyfryzacja usług w administracji. 15. Niska dostępność mieszkań, szczególnie mieszkań socjalnych i komunalnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Wzrost świadomości ekologicznej i potrzeby wykorzystywania odnawialnych źródeł energii. 2. Cyfryzacja życia codziennego. 3. Członkostwo Polski w Unii Europejskiej. 4. Wzrost mobilności społeczeństwa.	1. Konsekwencje społeczne i gospodarcze związane z pandemią COVID-19 i sytuacją geopolityczną. 2. Wzrost kosztów życia codziennego mieszkańców. 3. Wzrost kosztów utrzymania infrastruktury i usług publicznych.

5. Moda na zdrowy styl życia.	4. Zmiany klimatu.
6. Wzrost możliwości i popularności pracy zdalnej.	5. Wykluczenie cyfrowe.
7. Wzrost średniej długości życia mieszkańców.	6. Zanieczyszczanie środowiska poprzez niską emisję.
8. Rosnące zainteresowanie spędzaniem czasu wolnego i odpoczynkiem poza dużymi miastami.	7. Emigracja mieszkańców Polski.
9. Przynależność Gminy Włoszczowa do Lokalnej Grupy Działania „Region Włoszczowski”.	8. Ryzyko wystąpienia zjawiska powodzi – położenie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.
	9. Malejąca opłacalność produkcji rolnej.

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030, str. 27–28

3) Czy w projekcie Strategii została określona wizja? Czy cele strategiczne i operacyjne odpowiadają na zdiagnozowane bariery rozwojowe i potrzeby oraz są odpowiedzią na mocne strony i potencjały gminy? Czy cele strategiczne i operacyjne przyczyniają się do osiągnięcia wizji?

Tak, w projekcie Strategii określona została wizja, czyli stan docelowy rozwoju gminy osiągnięty do 2030 roku. Wizja powstała w procesie dialogu, z udziałem mieszkańców i ich przedstawicieli, podczas różnego rodzaju spotkań. Wizja wyraża aspiracje i ambicje mieszkańców oraz władz lokalnych, a jednocześnie jest możliwa do zrealizowania. W projekcie Strategii założenia składają się z następujących elementów: wizja i misja, 3 cele strategiczne, 6 celów operacyjnych (po dwa dla każdego celu strategicznego) oraz kierunki działań określone dla poszczególnych celów. Wizja, która brzmi: *Włoszczowa subregionalnym ośrodkiem wzrostu gospodarczego, zapewniającym mieszkańcom kompleksowe usługi publiczne* jest sformułowanym w sposób najbardziej zwięzły opisem stanu gminy w perspektywie najbliższych kilku lat (obraz gminy w 2030 roku). Misja, która brzmi: *Budowanie nowoczesnej i innowacyjnej społeczności, w której mieszkańcy mają dostęp do wysokiej jakości usług publicznych, atrakcyjnych miejsc pracy, komfortowej przestrzeni do życia oraz czystego środowiska naturalnego* jest elementem, który wskazuje drogę rozwoju i motywuje do działania, jednocześnie integruje różne aspekty rozwoju gminy wokół jednej wspólnej dla mieszkańców idei. Wyznaczone cele mają wymiar społeczny, gospodarczy oraz przestrzenno-środowiskowy. W procesie opracowania Strategii wyzwania rozwojowe zostały opisane poprzez konkretne cele strategiczne, dzięki czemu uzyskano spójność i komplementarność między elementami diagnozy a planowanymi działaniami.

Cel operacyjny 1.1. *Rozwój przedsiębiorczości i innowacyjnych sektorów gospodarki* odnosi się do wzmocnienia potencjału lokalnej gospodarki Gminy Włoszczowa poprzez m.in. podejmowanie aktywnych działań na rzecz promocji lokalnych przedsiębiorstw. Wyróżniającym się modelem gospodarczym wdrażanym przez władze gminy będzie promowanie innowacyjnych technologii i zielonej gospodarki. Takie podejście jest dobrą drogą do stworzenia niskoemisyjnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarki. Ważnym elementem działalności samorządu będą podejmowane działania promujące i edukacyjne z zakresu zasad gospodarki cyrkularnej oraz prezentujące dobre praktyki w obszarze produkcji i konsumpcji, co przełoży się na poprawę jakości życia i stanu środowiska.

Cel operacyjny 1.2. *Wzmocnienie rynku pracy i rozwój kapitału ludzkiego*, do osiągnięcia którego założono kierunki działań obejmujące: współpracę między gminą a instytucjami rynku pracy, podmiotami w zakresie wspierania zatrudnienia oraz jednostkami

samorządu terytorialnego w celu wdrażania programów i organizacji szkoleń dla mieszkańców, wzmacniających ich kompetencje, w tym cyfrowe, które umożliwią im adaptację do zmian rynku pracy oraz wydłużą ich aktywność zawodową, promowanie kształcenia zawodowego wśród uczniów szkół podstawowych i wspieranie młodzieży w świadomym wyborze szkół ponadpodstawowych, wspieranie przez samorząd mieszkańców, którzy chcą założyć swoją działalność lub ją rozwinąć poprzez świadczenie doradztwa w zakresie dostępności środków zewnętrznych dla MŚP oraz poprzez np. utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości w gminie – nowoczesnego centrum wspierającego rozwój małych i średnich firm, start-upów oraz osób planujących rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej, jak również zostaną zrealizowane programy budujące postawy przedsiębiorczości wśród uczniów szkół podstawowych oraz działania związane z zachęcaniem inwestorów do tworzenia nowych miejsc pracy, co wymaga kompleksowego podejścia, obejmującego działania infrastrukturalne, finansowe, promocyjne i administracyjne. W ramach tego celu zaplanowano również działania związane ze wsparciem w pozyskiwaniu funduszy unijnych i krajowych, organizację wydarzeń, targów branżowych, tworzenie profesjonalnych materiałów informacyjnych oraz utworzenie gminnej bazy ofert inwestycyjnych.

Cel operacyjny 2.1. *Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego i integracji społecznej*, do osiągnięcia którego założono realizację kierunków działań w zakresie zbudowania silnej wspólnoty i wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego, do których zaliczyć można w szczególności działania wspierające organizacje pozarządowe oraz lokalne inicjatywy społeczne, działania zwiększające dostępność przestrzeni do integracji mieszkańców, m.in. poprzez przebudowę i adaptację zdegradowanych budynków, obiektów, terenów i przestrzeni na potrzeby społeczności lokalnej. Gmina Włoszczowa, jako miejsce ukierunkowane na osiedlanie się ludności, musi w szczególny sposób zadbać o wysoki poziom zarówno przestrzeni, infrastruktury ogólnodostępnej, jak i usług publicznych oraz te związane ze zwiększeniem profilaktyki zdrowotnej mieszkańców.

Do osiągnięcia celu operacyjnego 2.2. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej*, założono realizację kierunków działań dotyczących modernizacji i rozbudowy placów zabaw i ogólnodostępnej infrastruktury sportowej, zwiększenia długości ścieżek rowerowych na obszarze gminy oraz rozbudowy infrastruktury kulturalnej, organizacji wydarzeń kulturalnych promujących lokalne tradycje, wydarzeń sportowych promujących sport oraz integrujących lokalną społeczność, a także działań związanych z włączeniem Szpitala Powiatowego we Włoszczowie w: organizację czasu wolnego i wsparcie w zakresie opieki senioralnej i geriatrycznej, realizację działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz przywracanie ich do funkcjonowania w życiu społecznym, tworzenie możliwości do pełnej rehabilitacji leczniczej, psychologicznej i społecznej osób z niepełnosprawnościami i osób starszych, a także zwiększenie działań na rzecz aktywizacji seniorów poprzez ich integrację w klubach seniora, tworzenie i wspieranie placówek dziennych dla seniorów, a także podejmowanie działań na rzecz wsparcia osób z niepełnosprawnościami w codziennym funkcjonowaniu. Niezwykle istotne w zakresie infrastruktury społecznej będzie zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości usług opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym i żłobkowym oraz zagwarantowanie równego dostępu do edukacji na wszystkich etapach kształcenia, od wczesnego dzieciństwa po szkoły średnie oraz organizację

zajęć dodatkowych dla uczniów, przedszkolaków oraz doskonalenie kompetencji kadry, stworzenie i wdrożenie nowoczesnych usług elektronicznych, które umożliwią załatwienie spraw urzędowych online oraz poprawa bezpieczeństwa oraz systemów reagowania kryzysowego i budowania poczucia stabilności i pewności wśród mieszkańców.

Do osiągnięcia celu operacyjnego 3.1. *Poprawa infrastruktury technicznej i transportowej*, założono realizację kierunków działań obejmujących m.in. modernizację ulic i przejść dla pieszych w celu poprawienia bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego oraz rozbudowę sieci ścieżek rowerowych, zwiększenie powierzchni terenów przygotowanych do budowy domów jednorodzinnych oraz wielorodzinnych, modernizację i rozbudowę sieci kanalizacyjnej, wodociągowej oraz gazowej na obszarze gminy oraz optymalizację infrastruktury transportowej w celu zapewnienia bezpiecznych, efektywnych i komfortowych warunków podróży dla wszystkich uczestników ruchu drogowego, m.in. poprzez przebudowę skrzyżowań, rond, tworzenie nowych chodników i ścieżek rowerowych oraz modernizację istniejących, w celu zapewnienia bezpieczeństwa pieszym i rowerzystom.

Do osiągnięcia celu operacyjnego 3.2. *Ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu* założono realizację kierunków działań, które przyczynią się do poprawy jakości środowiska naturalnego na terenie gminy. Zaplanowano m.in. zorganizowanie kampanii informacyjnej podnoszącej świadomość ekologiczną mieszkańców, podczas której będą również organizowane zajęcia edukacyjne z ekologii dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, zwiększenie przestrzeni zielonych oraz błękitno-zielonej infrastruktury na obszarze miasta oraz na terenach wiejskich, podejmowanie działań przez władze samorządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorstwa i mieszkańców w zakresie termomodernizacji i wymiany źródeł ciepła oraz poprawy efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, przedsiębiorstwach oraz budynkach użyteczności publicznej, poprawy bezpieczeństwa energetycznego, zagospodarowanie przestrzeni publicznych w mieście, co nada im nowe funkcje społeczne, kulturowe i przestrzenno-funkcjonalne oraz działania związane z usprawnieniem funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi w gminie.

Cele strategiczne i operacyjne, a także kierunki działań zostały wypracowane przez zewnętrznego Wykonawcę dokumentu, w ścisłej współpracy z przedstawicielami samorządu lokalnego oraz mieszkańcami i ich przedstawicielami. Obejmują one wielowymiarowe aspekty funkcjonowania gminy w kontekście społecznym, gospodarczym oraz przestrzennym. Łącznie są warunkiem realizacji założonej wizji rozwoju Gminy Włoszczowa.

4) Czy osiągnięcie celów strategicznych i szczegółowych jest realne?

Niezbędnym warunkiem właściwego planowania strategicznego jest możliwie szeroki udział różnych grup interesariuszy w procesie tworzenia dokumentu strategicznego. Prace nad Strategią oparte były nie tylko o wiedzę i doświadczenia władz lokalnych, pracowników Urzędu Gminy Włoszczowa, Radnych i podmiotu zewnętrznego opracowującego dokument, ale też mieszkańców i ich przedstawicieli. Partycypacyjne podejście daje szansę osiągnięcia zamierzonych celów i urzeczywistnienia założonej wizji.

5) Czy przyjęty zestaw wskaźników monitoringu umożliwi obserwowanie postępu realizacji założonych celów strategicznych?

Określony w projekcie Strategii system monitorowania umożliwi gromadzenie bieżących danych dotyczących postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu założonych celów. Pozwoli również na obserwację rezultatów prowadzonych działań, a w razie potrzeby na wprowadzenie niezbędnych korekt oraz aktualizacji dokumentu. Zakres monitoringu i ewaluacji Strategii wyznaczają określone w niej cele strategiczne, kierunki działań oraz zaplanowane działania i projekty strategiczne. Monitoring Strategii prowadzony będzie w zakresie finansowym oraz rzeczowym. W każdym projekcie strategicznym określono cel strategiczny, w który ten projekt się wpisuje oraz wskaźniki produktu i rezultatu. Dodatkowo określono wskaźniki mierzalności rozwoju gminy.

6) Czy dokonano hierarchizacji i wskazano projekty flagowe?

W dokumencie wskazano plan operacyjny, na który składają się: wizja, misja, cele strategiczne i dla każdego z nich po dwa cele operacyjne, a dla tych z kolei wskazano ogólne kierunki działań do realizacji. W ramach kierunków działań przedstawiono oraz po przeprowadzeniu hierarchizacji planowanych przedsięwzięć wskazano konkretne i uszczegółowione projekty strategiczne. Strategia przedstawia 12 projektów strategicznych (flagowych), które są kluczowe do osiągnięcia założeń, najważniejsze i najpilniejsze do realizacji na obszarze gminy we wskazanym okresie – przedstawiono dla nich ramy finansowe oraz plan finansowania.

7) Czy dokument jest czytelny i zachowana została jego logika? Czy opracowany został w sposób zrozumiały i dostępny?

Tak, dokument jest czytelny, jego struktura została w sposób logiczny i czytelny podzielona na rozdziały i podrozdziały, osobno przedstawiono część wprowadzającą, wnioski z Diagnozy, część programową, wymiar przestrzenny polityki rozwoju, system realizacji Strategii, mechanizmy włączenia mieszkańców w proces przygotowania, realizacji i oceny Strategii oraz podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Dokument sporządzony został czcionką bezszeryfową, odpowiednio dużą (poza tabelami rozmiar 12), między akapitami zachowano odpowiednie odstępy, każdy główny rozdział rozpoczyna się od nowej strony.

3. Weryfikacja założeń Strategii wobec zapisów dokumentów wyższego rzędu

Strategia rozwoju odnosząc się w swych założeniach (celach strategicznych, celach operacyjnych i kierunkach działań) do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze gminy, uwzględnia kontekst innych dokumentów strategicznych na szczeblu lokalnym (stanowiąc istotny element całościowej wizji rozwoju jednostki), a także dokumentów wyższego szczebla, regulujących działania w przedmiotowym obszarze. W związku z tym komplementarność z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji Strategii.

Oceny spójności celów strategicznych z dokumentami wyższego rzędu dokonano bezpośrednio w dokumencie. Ocena ta odnosiła się do następujących dokumentów:

1) Na szczeblu międzynarodowym i krajowym:

- *Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021–2027 w Polsce;*
- *Agenda 2030 na rzecz Zrównoważonego Rozwoju;*
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;*
- *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030;*
- *Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;*
- *Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030;*
- *Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030;*
- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły;*
- *Mapy Zagrożenia Powodziowego,*
- *Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły;*
- *Plan przeciwdziałania skutkom suszy.*

2) Na szczeblu regionalnym:

- *Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+;*
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego;*
- *Regionalny Plan Transportowy Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021–2030.*

3) Na szczeblu lokalnym:

- *Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Region Włoszczowski;*
- *Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2021–2027 Stowarzyszenia Świętokrzyska Rybacka Lokalna Grupa Działania.*

Dodatkowo w dokumencie dokonano oceny spójności z najważniejszym dokumentem planistycznym na poziomie gminy: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Włoszczowa.*

Sprawdzenie zgodności założeń Strategii z dokumentami wyższego rzędu wykazało pełne powiązanie z tymi dokumentami, a część założonych w Strategii celów bezpośrednio przyczyni się do realizacji założeń opracowań regionalnych i krajowych.

Podsumowanie

Strategia Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030 oraz przeprowadzony proces jej tworzenia spełniają wszystkie podstawowe kryteria ewaluacyjne. Dokument został przeprowadzony przy współpracy podmiotu zewnętrznego, przedstawicieli władz lokalnych, pracowników instytucji publicznych oraz mieszkańców i ich przedstawicieli. Interesariusze mogli wyrażać swoje potrzeby, opinie i uwagi w badaniu ankietowym, podczas spotkań oraz w procesie konsultacji społecznych. Z związku z tym należy stwierdzić, że dokument stanowi odpowiedź na oczekiwania i potrzeby miejscowej społeczności.

Nie odnotowano uchybień proceduralnych, dokument powstał zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz rekomendacjami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, zawartymi w opracowaniu *Strategia Rozwoju Gminy. Poradnik praktyczny*.

W systemie realizacji Strategii można zauważyć podejście horyzontalne, tzn. cele operacyjne dotyczą kilku sfer, z tego też względu niektóre projekty przewidziane są do realizacji w ramach interdyscyplinarnej współpracy kilku podmiotów. Strategia uwzględnia wszystkie elementy wynikające z *Ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1378 z późn. zm.), w tym w szczególności zawiera opis OSI wojewódzkich i lokalnych, model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.

Mając na uwadze powyższe – uznaje się, że zadania i projekty przewidziane do realizacji w ramach Strategii przyniosą zakładane efekty przy użyciu dedykowanych im instrumentów i zasobów. Założenia są trafne i spójne, a cele odpowiadają na zdiagnozowane problemy, potencjały i wyzwania rozwojowe.

Spis tabel

Tabela 1 Rejestr zgłoszonych uwag do projektu Strategii	8
Tabela 2 Rejestr uwag, wynikających z opinii Zarządu Województwa Świętokrzyskiego do projektu <i>Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030</i>	27
Tabela 3 Analiza SWOT Gminy Włoszczowa zamieszczona w <i>Diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Włoszczowa</i>	31
Tabela 4 Analiza SWOT Gminy Włoszczowa zamieszczona w <i>Strategii Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2025–2030</i>	32